

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Конфліктологія та теорія переговорів»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітня програма: «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Рік навчання: 4, семестр 1

Форма навчання: денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання – українська

Лектор курсу

Гольцов Андрій Геннадійович, доктор політ. наук,

доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Andrgengolts1@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3087>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Конфліктологія та теорія переговорів» належить до вибірових дисциплін при підготовці здобувачів вищої освіти з галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» першого (бакалаврського) рівня. Для забезпечення потреб України у співпраці з іншими державами, її повноцінної участі в міжнародних організаціях потрібні кваліфіковані фахівці в галузі міжнародних відносин. Сучасний світ залишається сповненим численними соціальними конфліктами на різних ієрархічних рівнях геопросторової організації суспільства. Тому бакалаврам міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій для їхньої фахової діяльності вельми корисні теоретичні знання й практичні вміння та навички з конфліктології та теорії переговорів. Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів: «Теоретичні основи конфліктології» та «Основи теорії переговорів».

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у

розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

Програмні результати навчання (РН) ОП:

РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи конфліктології				
<p>Тема 1. Конфліктологія як наука та навчальна дисципліна</p>	2/2	<p>Виявляти значення для держави та суспільства знань з конфліктології та теорії переговорів. Знати основні підходи до трактування конфліктології. Виявляти роль та місце конфліктології в системі наук. Характеризувати об'єкт та предмет конфліктології. Виявляти міждисциплінарні зв'язки</p>	<p>Усне опитування. Виконання завдання для самостійної роботи.</p>	<p>Семінарське заняття: від 0 до 10 б.</p>

		конфліктології, аналізувати її структуру. Характеризувати методологію та основні методи конфліктології.		
Тема 2. Історичний розвиток конфліктології	2/2	Знати основні етапи розвитку конфліктології як науки. Аналізувати погляди на конфлікти науковців Давнини, Середньовіччя та Нового часу. Вивляти особливості становлення конфліктології в ХХ ст. Співставляти основні погляди на міжнародні конфлікти в контексті теорій неореалізму, неолібералізму, модернізму, транснаціоналізму, неомарксизму.	Усне опитування. Виконання завдання для самостійної роботи.	Семінарське заняття: від 0 до 10 б.
Тема 3. Конфлікт як суспільне явище	2/2	Знати основні підходи до визначення поняття «конфлікт». Визначати складові конфліктів. Виявляти основні функції конфліктів. Аналізувати основні типології конфліктів. Давати характеристику динаміці конфліктів. Оцінювати основні стратегії й тактики сторін у конфліктах	Усне опитування. Виконання завдання для самостійної роботи.	Семінарське заняття: від 0 до 10 б.
Тема 4. Управління	2/2	Знати типові види поведінки сторін	Усне опитування.	Семінарське заняття: від 0

конфліктами		щодо розв'язання конфлікту. Виявляти основні заходи щодо запобігання конфліктам. Розуміти основні засади управління конфліктами (їх регулювання). Аналізувати основні підходи до управління конфліктами. Виявляти умови та принципи розв'язання конфліктів. Оцінювати ефективність основних засобів розв'язання конфліктів. Виявляти актуальні проблеми врегулювання соціальних конфліктів.	Виконання завдання для самостійної роботи.	до 10 б. Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 б.
Тема 5. Міжнародні конфлікти та їх врегулювання	1/1	Знати поняття про міжнародний конфлікт, основні типології міжнародних конфліктів. Вміти аналізувати динаміку міжнародних конфліктів, основні способи запобігання міжнародним конфліктам. Визначати ефективність шляхів врегулювання сучасних міжнародних конфліктів.	Усне опитування. Виконання завдання для самостійної роботи. Виконання тестових завдань.	Семінарське заняття: від 0 до 10 б. Тестові завдання: від 0 до 20 б.
Змістовий модуль 2. Основи теорії переговорів				
Тема 6. Переговори як	2/2	Знати основні засади теорії	Усне опитування.	Семінарське заняття: від 0

<p>спосіб розв'язання конфліктів</p>		<p>переговорів. Розуміти сутність та функції переговорів. Аналізувати фактори, що впливають на переговори. Виявляти структурні особливості переговорів. Характеризувати етапи переговорів та їх види. Визначати принципи ведення переговорів.</p>	<p>Написання есе Виконання завдання для самостійної роботи</p>	<p>до 10 б. Есе: від 0 до 10 б.</p>
<p>Тема 7. Переговорний процес: стратегія і тактика</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати основні засади вироблення стратегії ведення переговорів. Аналізувати основні типи стратегії переговорів за різними підходами. Порівнювати різні моделі ведення переговорів. Оцінювати доцільність та ефективність основних видів тактики проведення переговорів.</p>	<p>Усне опитування. Написання есе. Виконання завдання для самостійної роботи.</p>	<p>Семинарське заняття: від 0 до 10 б. Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 б.</p>
<p>Тема 8. Посередництво в конфліктах. Медіація</p>	<p>2/2</p>	<p>Розуміти сутність посередництва в конфліктах. Виявляти основні засоби посередництва при проведенні переговорів. Розуміти сутність, концептуальні засади, цілі медіації. Виявляти ефективні технології медіації при проведенні</p>	<p>Усне опитування. Виконання завдання для самостійної роботи. Виконання тестових завдань.</p>	<p>Семинарське заняття: від 0 до 10 б. Тестові завдання: від 0 до 20 б.</p>

		переговорів.		
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Порушення норм академічної доброчесності при виконанні студентами наукових та навчальних робіт є неприпустимим. Несамостійне виконання тестових завдань, списування під час виконання модульного та семестрового контролю (екзамену) заборонені (зокрема не допускається використання мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, їхні реферати мають містити правильно оформлені посилання на використані джерела та літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Берлач А. І. Конфліктологія : навч. посіб. для дистанц. навч. / А. І. Берлач, В. В. Кондюкова. – К. : Університет «Україна», 2018. – 203 с.
2. Бернадський Б. В. Міжнародні конфлікти : курс лекцій / Б. В. Бернадський. – К.: ВД «Персонал», 2018. – 366 с.
3. Ващенко І. В. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. / І. В. Ващенко, М. І. Кляп. – К. : Знання, 2019. – 407 с.
4. Герасіна Л. М. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. – Х. : Право, 2012. – 127 с.
5. Гребеньков Г. В. Конфліктологія : навч. посіб. / Г. В. Гребеньков, І. І. Ковальова, Ю. М. Красноносів та ін. / за ред Г. В. Гребенькова. – Л. : Магнолія, 2011. – 229 с.
6. Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія : підручник / Л. Й. Гуменюк. – Л. : ЛДУВС, 2018. – 563 с.
7. Захарчин Г. М. Управління конфліктами: навч. посіб. / Г. М. Захарчин, Р. О. Винничук. – 2-ге вид., доп. – Л. : НУ «Львівська політехніка». – 2019. – 192 с.
8. Капітоненко М. Г. Міжнародні конфлікти: навч. посіб. / М. Г. Капітоненко. – К.: Либідь, 2019. – 352 с.

9. Коваленко Д. В. Конфліктологія: навч. посіб. / Д. В. Коваленко. – Х. : Точка, 2012. – 221 с.
10. Конфліктологія та медіація: навч. посіб. / уклад. В. І. Докаш. – Чернівці : ЧНУ : Рута, 2018. – 247 с.
11. Кутуєв П. В. Конфліктологія: соціологічна перспектива : навч. посіб. / П. В. Кутуєв. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. – 162 с.
12. Лєко Б. Медіація: підручник / Б. Лєко, Г. Чуйко. – Чернівці : Книги-XXI, 2018. – 464 с.
13. Луцишин Г. І. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. / Г. І. Луцишин. – Л. : НУ «Львівська політехніка», 2018. – 200 с.
14. Миронова О. М. Конфліктологія : навч. посіб. / О. М. Миронова. – Х. : ХНЕУ, 2019. – 167 с.
15. Прибутько П. С. Конфліктологія : навч. посіб. / П. С. Прибутько, Р. В. Михайленко, Л. М. Дубчак та ін. – К. : КНТ, 2010. – 136 с.
16. Скібіцька Л. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. Скібіцька. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 383 с.
17. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник / Є. Б. Тихомирова, С. Р. Постоловський. – Рівне : Університетська книга, 2018. – 240 с.
18. Фішер Р. Шлях до «ТАК». Як вести переговори, не здаючи позицій : пер. з англ. / Р. Фішер, У. Юрі, Б. Петтон. – К. : Основи, 2016. – 220 с.
19. Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів : навч. посіб. / М. В. Цюрупа. – К. : Кондор, 2009. – 192 с.
20. Яхно Т. П. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. / Т. П. Яхно, І. О. Куревіна. – К. : Центр учбової літератури, 2021. – 168 с.

Допоміжні

21. Барабаш Ю. Г. Державно-правові конфлікти в теорії та практиці конституційного права / Ю. Г. Барабаш. – Х. : Право, 2008. – 220 с.
22. Брич В. Я. Психологія управління : навч. посіб. / В. Я. Брич, М. М. Корман. – К. : Кондор-Видавництво, 2013. – 384 с.
23. Ващенко І. В. Загальна конфліктологія : навч. посіб. / заг. ред. І. В. Ващенко, С. П. Пренка. – 2-ге вид. – Х. : Оригінал, 2001. – 384 с.
24. Власова О. І. Соціальна конфліктологія організацій та управління : підручник / О. І. Власова, Ю. В. Никоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 398 с.
25. Герасіна Л. М. Проблеми правової конфліктології: феноменологічний, гносеологічний та праксеологічний аналіз / Л. М. Герасіна, М. І. Панов. – Х. : Право, 2004. – 112 с.
26. Гірник А.М. Основи конфліктології / А. Гірник. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2010. – 222 с.
27. Джелалі В. О. Психологія вирішення конфліктів : навч. посіб. / В. О. Джелалі – Х.; К. : Р. И. Ф., 2006. – 320 с.
28. Долинська Л. В. Психологія конфлікту / Л. В. Долинська, А. П. Заяц. – К. : Каравела, 2010. – 304 с.
29. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління : навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 456 с.
30. Етика ділового спілкування : навч. посіб. / В. Г. Воронкова, А. Г. Беліченко, В. В. Мельник. – Л. : Магнолія 2006, 2009. – 312 с.
31. Калаур С. М. Соціальна конфліктологія : навч. посіб. / С. М. Калаур, З. З. Фалинська. – Тернопіль : Астон, 2010. – 360 с.

32. Карнегі Д. Як завойовувати друзів та впливати на людей / Д. Карнегі. – Х. : Промінь, 2001. – 560 с.
33. Кіржнер Л. О. Конфліктологія : навч. посіб. / Л.О. Кіржнер, М. В. Мартиненко, О. В. Мангольд. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 142 с.
34. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Ємельяненко та ін. ; заг. ред. В. М. Петюх, Л. В. Торгова. – К. : КНЕУ, 2003. – 315 с.
35. Конфліктологія : підручник / за ред. Л. М. Герасіної та М. І. Панова. – Харків : Право, 2002. – 256 с.
36. Конфліктологія : словник / за заг. ред. О. Г. Колба, А. І. Буймістера. – К. ; Переяслав-Хмельницький : Вид-во «К.С.В.», 2012. – 592 с.
37. Ложкін Г. В. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика : навч. посіб. / Г. В. Ложкін, Н. І. Пов'якель. – К. : ВД «Професіонал», 2006. – 416 с.
38. Мальський М. З. Теорія міжнародних відносин : підручник / М. З. Мальський, М. М. Мацях. – 4-те вид., перероб. і доп. – Л.: ЛНУ ім. Івана Франка ; К. : Знання, 2011. – 407 с.
39. Мальцева О. В. Правове регулювання соціальних конфліктів : навч. посіб. / О. В. Мальцева. – Маріуполь : ПДТУ, 2016. – 160 с.
40. Нагаєв В. М. Конфліктологія : курс лекцій (модульний варіант) : навч. посіб. / В. М. Нагаєв. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 198 с.
41. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : підручник: У 2-х кн. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К. : Либідь, 2006. – 560 с.
42. Орлянський В. С. Конфліктологія : навч. посіб. / В. С. Орлянський. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 159 с.
43. Пірен М. І. Конфлікти в системі політико-управлінської діяльності : навч. посіб. / М. І. Пірен. – К. : Видавництво НАДУ, 2003. – 240 с.
44. Пірен М. І. Конфліктологія : підручник / М. І. Пірен. – К. : МАУП, 2007. – 360 с.
45. Примуш М. В. Конфліктологія : навч. посіб. / М. В. Примуш. – К. : ВД «Професіонал», 2006. – 288 с.
46. Пуригіна О. Г. Міжнародні економічні конфлікти : навч. посіб. / О. Г. Пуригіна. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 280 с.
47. Русинка І. Конфліктологія. Психологія запобігання і управління конфліктами : навч. посіб. / І. Русинка. – К. : Професіонал, 2007. – 334 с.
48. Свидрук І. І. Психологія управління та конфліктологія : підручник / І. І. Свидрук, Ю. Б. Миронов. – Л. : Вид-во ЛТЕУ, 2017. – 320 с.
49. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна та ін. ; за ред. М. П. Требіна. – Х. : Право, 2016. – 538 с.
50. Титаренко Л. М. Конфліктологія. Профілактика конфліктів в організаціях : навч. посіб. / Л. М. Титаренко, В. В. Завальнюк. – О. : Юридична література, 2010. – 293 с.
51. Хапілова В. П. Конфліктологія : навч. посіб. / В. П. Хапілова. – Запоріжжя : Запорізь. нац. ун-т, 2010. – 278 с.
52. Цісецький О. Є. Управління конфліктами : навч. посіб. / О. Є. Цісецький – Тернопіль : ТНЕУ, 2011. – 167 с.
53. Штифурак В. Є. Психологія управління та конфліктологія : навч. посіб. / В. Є. Штифурак. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – 252 с.

54. Яремчук С. С. Сучасні теорії в конфліктології : навч. посіб. / С. С. Яремчук. – Чернівці : Рута, 2008. – 72 с.
55. Onditi F. Conflictology : Systems, Institutions, and Mechanisms in Africa / F. Onditi. – Lanham :Lexington Books, Rowman & Littlefield, 2020 – 496 p.
56. Handbook of Conflict Analysis and Resolution/ D. Sandole, S. Byrne, J. Senehi, D. Pruitt (eds.). – New York; London : Routledge, 2009. – 576 p.
57. The Handbook of Conflict Resolution : Theory and Practice. – New York : John Wiley & Sons Inc., 2014. – 1264 p.

Електронні інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД). URL :<http://icps.com.ua/>
3. Brookings Institution. URL : <https://www.brookings.edu/>
4. Carnegie Endowment for International Peace (CEIP). URL :<https://carnegieendowment.org/>
5. Chatham House (Royal Institute of International Affairs). URL : <https://www.chathamhouse.org/>
6. European Union (EU). URL : https://europa.eu/european-union/index_en
7. Institute for the Study of War (ISW). URL :<https://www.understandingwar.org/>
8. North Atlantic Treaty Organization (NATO). URL : <https://www.nato.int/>
9. RAND («Research and Development») Corporation. URL :<https://www.rand.org/>
10. Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI). URL : <https://www.sipri.org/>
11. The Center for Strategic and International Studies (CSIS). URL : <https://www.csis.org/>